

Verslag dagtocht Biesbosch, 18-09-2020

Fokko Erhart, 25 september 2020

Een kwartiertje na zonsopkomst verzamelen we op de parkeerplaats van het Biesboschcentrum in Dordrecht. Na een korte kennismaking stappen we in de boot bij schipper Jaap. Als we wegvaren hangen de mistflarden nog boven het water. Met amper 10 °C is het nog best fris in de schaduw. We zijn nog maar net onderweg als we onze eerste IJsvogel over het water zien scheren. Ik hoor een Kleine Bonte Specht roepen, maar in het topje van een aftakelende wilg zien we een Grote Bonte Specht. De stukken schors vliegen in het rond. De stukken zijn zo groot dat menigeen ze verward met een wegvliegende specht. Omdat het bijna windstil is horen we overal het gepiep van meesjes. Regelmatig afgewisseld door met het *hwIETT* roepje van de Tjiftjaf. Dit roepje wordt niet door iedereen in de groep meteen herkend, maar als er eentje zijn kenmerkende *zilp zalp*- zang inzet is het opeens duidelijk om welk vogeltje het gaat.

Terwijl de schipper vertelt over de roerige geschiedenis van het gebied varen we verder. Boven onze hoofden vliegen twee buizerden en even later komt een Sperwer langs. Ik hoor weer het felle *zie* geluid van een IJsvogel. Kort daarna scheert er eentje over het water. “Waar dan” vraagt een deelnemer. Links voor, vlak boven het water, is mijn antwoord. Maar voordat ik het heb kunnen aanwijzen is de vogel alweer gevlogen. Uit het riet klinken plotseling een paar aarzelende en daarna sneller herhaalde metaalachtige klanken. De zang van de Cetti’s zanger. Deze kenmerkende zang zullen we in de loop van de dag nog wel wat vaker horen.

Bij de Mariapolder gaan we even aan land om een kijkje te nemen in het vogelkijkhuis. Helaas, op een paar Kieviten na is hier niet veel te zien. Als we terugkeren naar de boot heeft de schipper koffie en taart klaar staan. Heerlijk! Daarna varen we weer verder. Regelmatig zien we Blauwe Reigers en af en toe een Grote Zilverreiger. Bij de Kikvorskil vliegen opeens vier kleinere witte reigertjes over. Het blijken de zeldzame Koereigers te zijn. In tegenstelling tot de

Grote en Kleine zilverreiger broedt deze soort (nog) niet in Nederland en worden er jaarlijks slechts enkele tientallen gezien. Ongeloof klinkt er bij de deelnemers als de schipper een witgatje meldt. "Is dat zijn echte naam of neem je ons in de maling" klinkt het vertwijfeld. Nee, hoor dat is zijn echte naam bevestig ik en laat deze steltloper (met een witte kont) in het boekje zien. Je kan hem onderscheiden van de op hem lijkende Bosruiter door de donkere onderkant van zijn vleugels.

Als we om 11 uur plotsklaps de haven binnen varen is de tocht helaas alweer op zijn einde. Op het terras warmen we nog even op met een broodje in het zonnetje en dan gaan we met de auto verder richting de Nieuwe Dordtse Biesbos. Hier zijn vorig jaar landbouwgronden uit productie genomen ten dienste van het waterbeheer en recreatie. Dat de natuur daar ook van profiteert is al snel duidelijk. Voor ons zien we verschillende families Dodaars. De groepjes Meerkoeten houden zich keurig aan de 1,5 meter regel. Niet vanwege COVID-19, maar vanuit de verdediging van hun voedsel. Als een koet te dicht bij de andere komt vliegen ze elkaar in de haren. Snel richt ik mijn telescoop op de ruziemakers en even wanen we ons midden in een natuurfilm....

Ruziemakende Meerkoeten (foto Peter Petrus)

Als we doorlopen zien we twee Groenpootruiters en in de verte zwemmen Wintertalingen en Slobeenden. En wat zijn dit dan voor vogeltjes vraag een fotograaf, terwijl hij mij het

schermje van zijn camera laat zien. Oh, dat lijken wel Kemphanen, zeg ik. Waar heb je die dan gezien? Oh, gewoon hier recht voor ons, antwoordt hij laconiek. Ik had ze nog niet gezien, maar na wat aanwijzingen snap ik waar ik moet kijken en even later kunnen de anderen er ook van genieten. Samen met twee Bosruiters schuimen de steltlopers de slikkige oevers af op zoek naar voedsel.

Om half twee nemen we de pont naar de Brabantse Biesbosch. De zon staat nog steeds aan een vrijwel wolkeloze hemel en met 21 °C en een verkoelend windje is het heerlijk weer om vogels te kijken. De eerste stop in de Noordwaard is bij een groep van 143 Lepelaars. Ze houden siësta en staan gezamenlijk met de hen kenmerkende lepelsnavel tussen de veren te pitten. In de berm fladdert een vlinder. Het is misschien wel de mooiste van Nederland; de Koninginnenpage. De camera's klikken veelvuldig. We vervolgen onze weg. Hier in de Noordwaard is (sinds 2015) meer ruimte gemaakt voor de rivier, waardoor dijken zijn doorgestoken en er grote waterpartijen met slikkige oevers zijn ontstaan. Veel vogels hebben dit gebied inmiddels ontdekt. Wij zien vooral Kieviten en Knobbelzwanen. Op de hoek van de Galleiweg staat een Ooievaar. Als we doorrijden zie ik een Zeearend vliegen. Snel parkeren we in de berm van een landweggetje. Hoewel de vogel ver weg vliegt, is hij lang genoeg te zien zodat iedereen hem kan bekijken. Wouw! Wat is een mooie waarneming.

Vogels kijken in de Noordwaard (foto Dineke Bokkers)

In polder Hardenhoek zitten zoveel vogels dat we er stil van worden. Duizenden en nog eens duizenden krakeenden en wintertalingen, Kieviten en meeuwen vullen het beeld van onze verrekijkers. Boven het riet 'danst' een Bruine Kiekendief. Als hij gaat zitten zien we dat hij het op iets dat op een paling lijkt gemunt heeft. Hij zit er wat beteuterd bij te kijken terwijl de veel kleinere zwarte kraai stoer aan het kadaver zit te pikken. Als de kiekendief ook een poging waagt om wat te eten wordt hij brutaal door de kraai in zijn staart gepikt! Uiteindelijk vliegt de kiekendief maar verder en heeft de kraai het karkas voor zich alleen....

“Zeg Fokko wat heb je nog allemaal voor ons in petto” vraagt een deelnemer mij om kwart voor vijf. Ze heeft vanavond nog een afspraak en zou zo langzamerhand wel naar huis willen. Och ja, ik heb nog wel een paar plekje in gedachten, antwoord ik, maar verwacht daar meer van hetzelfde te zien.

We besluiten om tot slot een poging te wagen om een Kleine Zilverreiger te zien en er dan een punt achter te zetten. Gelukkig werkt ook deze vogel mee en laat hij zich mooi bekijken. Als we afscheid van elkaar nemen komt er een groepje Staartmezen langs (soort nummer 80). Terwijl deze vogeltjes luid kwebbelend verder gaan, rijd ik in stilte naar huis. Wat een prachtige dag!

Knobbelzwanen met jongen in de Nieuwe Dordtse Biesbosch (foto Peter Petrus)